

Javaslat Lovas Józsefné Lukács Móric díjjal való kitüntetésére (Részletes indoklás)

Lovas Józsefné erdélyi értelmiségi családból származik; abból a korosztályból, amelynek sorsát különösen is megnehezítették a drámai történelmi események.

Nem egészen 10 éves, amikor családja Kolozsvárról a háború és ostrom utáni Budapestre menekül, ahol hosszú időn át az elemi megélhetés biztosítása is komoly nehézséget jelent. A gyermekek iskoláztatását az anyagi nehézségeken túl megnehezíti a rövidesen kiépülő kommunista diktatúrában az osztályidegen származás is.

A családtól átöröklött, de egyúttal személyes életút és küzdelem eredményeként egyre szilárdabbá váló értékrend, a puritán református életfelfogás, a közösségért való cselekvés kötelességének tudata nagy szorgalommal és teherbíró képességgel párosulva példamutató és egyenes vonalú életpálya bejárását teszi lehetővé.

Lovas Józsefné óvónőképzőt végez és nyugdíjba meneteléig odaadással, nagy szakmai gonddal, önmagát folyamatosan tovább képezve éli meg hivatását. Három olyan tényező emelhető ki, amelyek sajátos módon formálták munkásságát és tették kezdeményezőjévé, szervezőjévé a szűkebb munkahelyi világon túl is közösségformáló építő programoknak.

Fiatal korában válik elkötelezettjévé a bábozásnak, amelyet e művészeti ág pedagógiai hasznosításában kiemelkedő szerepet játszó személyiségénél Séd Teréznél tanul, hogy azután azt egész szakmai életútja során bőségesen kamatoztassa.

Ennek hivatalos óvodai kereteken túli érvényesítésére elsősorban 1990 után, egyházi közegben nyílik lehetősége. Ennek alapját jelenti szilárd keresztyén hite és egyházi kötődése, amely különösen is felerősödik, amikor aktív résztvevőjévé, önkéntes munkatársává válik a néhai Németh Géza lelkész által szervezett, a 80'as évek erdélyi menekültjeit segítő misszióinak. A misszióból 1990-ben létrejövő Erdélyi Gyülekezet alapító tagja, presbitere, majd főgondnokaként egyre több kezdeményezés kapcsolódik nevéhez. Ezek közé tartozik bábos szaktanfolyamok elindítása elsősorban óvopedagógusok és hitoktatók számára. Számos ehhez kapcsolódó tanfolyamat tart, illetve szervez Magyarországon, Erdélyben és Kárpátalján egyaránt.

Bábos szakmai kapcsolatainak köszönhetően jön létre szoros együttműködés a gyülekezet és a Magyar Bábjátékos Egyesület között, amelynek fontos eredménye egy akkreditált bábos szakképzés elindítása.

Ez a munka nem kizárólag, de elsősorban óvodákhoz kapcsolódik. Folyamatosan szorgalmazza határon túli magyar óvodák támogatását. Anyagi támogatáson túl, ez nagyon átgondolt szakmai segítség nyújtását, illetve szervezését is jelenti, amelyet másfél évtizede ő irányít az Erdélyi Gyülekezetben.

Mivel még a 60'as években – kizárólag a lengyelség iránti erős szimpátiától indítatva – megtanul lengyelül, igen nagy szerepet vállal az Erdélyi Gyülekezetnek abban a programjában, amellyel az 1996-os nagy lengyelországi árvíz által érintett családok gyermekeit fogadják hetekre a gyülekezet budapesti központjában, a Reménység Szigetén, amelyért később a gyülekezet köszönő oklevelet kap a lengyel népjóléti minisztertől. A lengyel nyelvtudásnak köszönhetően a későbbiekben is szervezője a gyülekezet egyre erősödő lengyel és egyúttal ökumenikus kapcsolatainak.

Kivételes érzékenységgel és elkötelezettséggel vesz részt rászoruló helyzetben lévő emberek segítségének szervezésében az Erdélyi Gyülekezethez, de gyakran a számára szintén fontos közösséget jelentő Budapest-budai Református Gyülekezethez kapcsolódva. Ez fordítja figyelmét egyre inkább a cigánymisszió irányába. Meghatározó résztvevője a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nagyváradi cigánymissziós központjával való kapcsolatnak, a gyermekek budapesti táboroztatásának.

Öt évvel ezelőtt – egy Erdélyben szervezett bábos képzésen résztvevő magyarországi óvónőkkel kialakult kapcsolatnak köszönhetően – figyelme egy olyan ceglédi óvoda, illetve iskolaközpont felé fordul, ahol majdnem kizárólag roma gyermekek tanulnak. A Várkonyi István Általános Iskolához tartozó, az Ugyernek nevezett városrészben működő tagiskolában bábos tanfolyamot indít el, amelybe rövidesen bevonja a magyar bábművészet vezető személyiségeit. Az iskola vezetése által is egyre lelkesebben támogatott munka magával ragadó hatást gyakorol a különben még a roma lakosságon belül is kivételesen hátrányos helyzetű gyermekekre. Három éves munka eredményeként 2014-ben az iskola Vadrózsa nevű bábcsoportja nyeri meg az országos diák bábjaftszó fesztivált.

Az Erdélyi Gyülekezet missziói tevékenysége ehhez kapcsolódóan egyre átfogóbbá válik a városrészben. Nyugati segélyszervezetek bevonásával további támogatást sikerül szerezni az iskola, majd általában a városrész számára.

Lovas Józsefné több évtizedes munkássága felemelő és követendő példája a legmélyebb hitből, meggyőződésből fakadó, a másokon való segítsét életprogrammá emelő magatartásnak.

Budapest, 2014. szeptember 8.

Dr. Simonfi Zsuzsanna
egyetemi adjunktus